

Expunere de motive

Această propunere legislativă își propune să impulsioneze introducerea apei geotermale ca agent termic în localitățile din România, ca soluție alternativă la încălzirea cu lemn de foc. Teoretic, România are un potențial remarcabil la capitolul energie geotermală, fiind considerată a treia țară din Europa, după Grecia și Italia, în acest sens. Practic, un singur oraș din țară, Beiuș, se bazează în totalitate pe acest tip de energie pentru încălzirea locuințelor.

Pe teritoriul României, zăcămintele de apă geotermală sunt utilizate încă din anul 1900. Energia geotermală produsă în prezent în România se folosește pentru încălzirea locuințelor, pentru agricultură (în sere), în procese industriale și, într-un procent mai mic, în diverse alte scopuri. În preajma municipiului Oradea, apele geotermale sunt exploatate de 100 de ani în scopuri terapeutice.

Harta geotermală a României marchează două tipuri de resurse, conform distribuției temperaturii în funcție de adâncime: resurse care pot fi folosite pentru energia termică (temperaturi de 60 – 120 de grade Celsius) și resurse care pot fi folosite pentru obținerea de energie electrică (apa are temperatură peste 140 de grade, la peste trei kilometri adâncime). Primul tip de resurse este specific Câmpiei de Vest (Banat, regiunea Herculane, Bihor și Hunedoara), al doilea, zonelor Oaș – Gutâi – Țibleș, Călimani – Gurghiu – Harghita.

În anii 80, de exemplu, în nordul Bucureștiului s-a demarat un proiect de utilizare a energiei geotermale. Sub capitala României se află un zăcământ geotermal la adâncimea de aproximativ 1.000 de metri. În sudul Bucureștiului, acest zăcământ ar avea cam 40 – 45 de grade, iar în nord, undeva la 120 de grade Celsius. S-au săpat puțuri de mare adâncime și s-au captat aceste ape în două puncte: un ștrand din spatele Casei Presei, care, din păcate, a fost dezafectat, și la sediul Institutului Ana Aslan. Menționăm că aceste ape termale au și proprietăți terapeutice consacrate.

Energia geotermică face parte din clasa energiilor regenerabile (verzi) și reprezintă căldura care provine din interiorul Pământului (prin roci și fluide subterane); se obține prin captarea apei fierbinți și a aburilor din zonele cu activitate vulcanică și tectonică sau a căldurii subpământene. Poate fi folosită pentru încălzire (a locuinței, a apei), dar și pentru producerea curentului electric. Este o energie nepoluantă, iar oamenii au folosit izvoarele cu ape calde de mii de ani, cu diverse scopuri – pentru baie, ca sursă de apă de gătit, apoi în stațiuni balneare și, într-un final, pentru a produce energie din ele.

În prezent, cu energie geotermală se încălzesc locuințe, se cresc plante în sere, se usucă recolte, se încălzește apă în crescătorii de pești, se realizează procese industriale (precum pasteurizarea laptelui) etc.

Cel mai bun exemplu de orientare către beneficiile energiei geotermale este Islanda, unde se extrage apă fierbinte de la adâncimi variate – de la 500 de metri adâncime, apă de 150 de grade Celsius, iar de la 1.000 de metri adâncime, apă de 300 de grade. Islanda a început exploatarea cu zeci de ani în urmă, cu 70 de ani. Ei au realizat că, în loc să aibă cenușă toxică de la termocentrale, mai bine folosesc apa caldă de sub ei. Acum, 80% din energia lor este din resurse geotermale, iar 12% din alte resurse regenerabile. Aproape toate locuințele din capitala statului, Reykjavik, sunt încălzite cu apă termală, de acolo vine și apa caldă menajeră, energia electrică este obținută tot din resurse geotermale, prin folosirea căldurii și aburilor.

Și gospodării individuale ar putea să funcționeze pe baza energiei geotermale, independent de sisteme centralizate: un mecanism pentru încălzire în acest fel, spre exemplu, este format dintr-o pompă de căldură și un sistem de țevi îngropate, prin care curge un fluid (de obicei, un amestec de apă cu antigel). Iarna, fluidul respectiv absoarbe energia din pământ și o duce în locuință, căldura fiind concentrată către pompe și distribuită în interior, la o temperatură mai ridicată. Vara, procesul este inversat – excesul de căldură din locuință este extras cu pompa și dispersat în pământ (sau, acest exces poate încălzi apa menajeră). Procedura scutește locuitorii casei de efectele nedorite ale aerului condiționat, pentru că realizează controlul climatului de interior prin extragerea căldurii din locuință, nu prin introducerea de aer rece. Un avantaj al sistemelor geotermale de încălzire este lipsa de pericolozitate – nu există risc de incendii, nu emană gaze toxice, nu există combustie chimică; instalația este silențioasă, întreținerea nu este costisitoare.

Beiușul este singurul oraș din România care funcționează în prezent cu ajutorul resurselor geotermale pentru încălzirea locuințelor. Foraje realizate în 1995 – 1996 au relevat existența unui zăcământ bogat de apă geotermală la peste 2.500 de metri adâncime. În prima fază de exploatare (un puț), au fost conectate la rețea cartierele de locuințe și principalele instituții ale orașului. Nevoile orașului au impus forarea unui al doilea puț, în perioada 2002 – 2004. Anual, în Beiuș se consumă peste 200.000 Gcal, produse numai din sursa geotermică, iar costul se situează la 80 lei/Gcal.

Introducerea utilizării apei geotermale în cât mai multe localități din România nu este necesară doar pentru a facilita accesul populației la surse alternative de încălzire a locuinței, ci și pentru a crește atractivitatea cât mai multor administrații publice locale în competiția de atragerii de investitori în turism, fiind cunoscut faptul că aceștia caută zone care, pe lângă forță de muncă, pot oferi și oportunitatea unor investiții de viitor.

Această propunere legislativă presupune completarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 28/2013 pentru aprobarea Programului Național de Dezvoltare Locală în sensul de a introduce în rândul lucrărilor finanțabile prin intermediul acestui program și realizarea, reabilitarea extinderea, modernizarea și/sau valorificarea sistemelor de distribuție a apei geotermale, precum și pentru construirea de bazine pentru înot și parcuri acvatice.

În contextul discuțiilor privind deschiderea unei noi sesiuni de depunere de proiecte pe PNDL, este necesară această modificare. Astfel, se oferă administrațiilor publice locale posibilitatea de finanțare pentru aceste tipuri de lucrări, ca soluție la unele dintre cele mai mari probleme ale României: costurile cu încălzirea, dezvoltarea turismului și ocuparea forței de muncă.

Având în cele arătate, vă rugăm să susțineți adoptarea prezentei propuneri legislative.

Gheorghe-Dănuț BOGDAN

deputat PSD

Șerban NICOLAE

senator PSD